A°. 1841. | ZONDAG DEN 12den DECEMBER. | N°. 99.

JE MAINTIENDRAI

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Militair Bureau.

Den 10den December 1841.

Door Zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal, is bij Gouvernements-Order van heden; No. 237 | 13, bij de Schutterij van *Paramaribo* benoemd en aangesteld: Tot *Tweede Luitenant*, de Fourier RUDOLF HENDRIK BRAAM.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

Militair Bureau.

Den 11den December 1841.

Door Zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal, is bij Gouvernements-Order van heden No. 238 | 14, aan den Heer JAQUES FRANÇOIS ROUX, op het daarom door denzelve gedaan verzoek, *eervol* ontslag verleend uit zijne betrekking van *Kapitein* bij de Schutterij van *Paramaribo*.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 4den dezer, in de rivier *Coppename*, voor 's Lands Etablissement van Houtvelling Andresa, het Schip *Vaderland*, Kapt. J. C. van der Veer, van Amsterdam; ter afhaling eener lading Hout.

Den 5den, Z. M. Brik PELIKAAN, onder bevel van den Luitenant ter Zee 1ste klasse IPPIUS FOCKENS, van Nickerie, hebbende 12 dagen reis; heeft in Zee gepraaid het Schip *de Zwaan*, Kapt. C. J. van Driesten, gaande naar de Coppename ter inlading van Hout.

Den 7den, de Nd. Am. Brik *Mexican*, Kapt. Adna Bates, van Boston; hebbende 24 dagen reis.

Idem, het Schip *Nicolaas Witsen*, Kapt. J. F. Lange, van Amsterdam; hebbende 35 dagen reis.

Den 9den, de Engelsche Schoener *Lady of the Night*, Kapt. J. J. Marschall, van Demerary, hebbende 6 dagen reis; Passagier: de Heer H. J. de Jonge.

UITGEKLAARD.

In het Neder-district *Nickerie*.

Den 19den October, het Schip *Equator*, Kapt. J. C. Kunst, naar Rotterdam; lading: 168 vaten Suiker en 10 vaten Rum (1200 gallons.)

Publieke Veilingen.

Bij het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*.

Door den Vendumeester A. SALOMONS.

Donderdag, 9 December 1841.

Het *HUIS* en *ERF*, aan den *Heiligen Weg*, met deszelfs ACHTERGEBOUWEN en STEENEN KEUKEN. — *f* 4 900. — *Opgehouden*.

Het bloote *ERF*, op den hoek van den *Heiligen Weg* en *Maagden Straat*. — *f* 505. — JOHANNA van J. C. KOCH. — Beiden aankomende den Boedel S. F. FLU.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Joden Breeden Straat*, aankomende den Boedel P. E. SIMONS. *f* 8,050. — A. F. BLACK qq.

Het *HUIS* en *ERF*, op den hoek van de *Graven- en Noorderkerk Straten*; aankomende den Boedel WILLIAM BROUDES. — *Niet geveild*.

Eene *KAMER*, met het daartoe behoorende *ERF*, aan de *Wageweg Straat*, voor rekening van den *desolaten* Boedel J. N. DE VRIES GERHARDT. — *f* 195. — J. M. MORPURGO.

Door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER.

Vrijdag, 10 December 1841.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Graven Straat*, aankomende J. W. FUCHS. — *f* 15,000. — *Opgehouden*.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Weide Straat*, aankomende den Boedel J. M. STORCK. — *f* 1,500. — *Opgehouden*.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Watermolen Straat*, aankomende C. J. VAN WEST — *f* 1,600. — *Opgehouden*.

Door- en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS.

Vrijdag, 10 December 1841.

De KOFFIJ-PLANTAADJE *VLUGT EN TROUW*, gelegen aan de rivier *boven Cottica*, met derzelver GEBOUWEN en SLAVENMAGT &c.; aankomende de Wed. M. A. SALOMONS geb. GOMPERTS. — *f* 5,100. — SOESMAN & DE LEON.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Heeren Straat*; aankomende LIONARONS & Co. — *f* 3,500. — *Opgehouden*.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Rust en Vrede Straat*; aankomende den Boedel R. E. SOESMAN. — *f* 705. — ELISABETH LEIJDENHOOP.

ADVERTISSEMENTEN.

Particuliere West-Indische Bank.

De ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat het BUREAU van de *Particuliere West-Indische Bank* verplaatst is in het beneden locaal van het Geregtshof.

Paramaribo den 10 December 1841.

De Secretaris bij de Hoofd-Directie der Particuliere W. I. Bank,
N. G. VLIER.

(41452) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zijn gedevolveerd de navolgende Boedels, als:

Van MARIA CAROLINA GEERTRUIDA VIEIRA, den 29sten October 1841; JOHANNES LOUIS WILHELM LEERS, den 19den November 1841; CHRISTINA CHARLOTTA BREDENBACH, den 20sten dito; JAN WIBO CAMPS, den 23sten dito, en EDUARD DREES, den 24sten dito.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelve opgeroepen, ten einde en op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo den 11 December 1841.

De fungerende Curators en Weesmeesters,
J. O. N. ENGELBRECHT.
CHs. LIONARONS.

Tweede Advertentie.

(42403) Aan het DEPARTEMENT der *Onbeheerde Boedels*, zijn gedevolveerd de navolgende Boedels, als:

Van JACOB NICOLAAS DE VRIES GERHARDT (overleden den 26sten Augustus 1841), den 9den December 1841; GERRIT VOGELPOOT (overleden den 28sten October 1841), den 9den dito; en WELBORE ELLIS, den 9den dito.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelve opgeroepen, ten einde en op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo den 11 December 1841.

De fungerende Curators en Weesmeesters,
J. O. N. ENGELBRECHT.
CHs. LIONARONS.

Eerste Advertentie.

PARAMARIBO, *den 11 December 1841.* (43412) Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, van den 30 November, ll. No. 1372, bepaald zijnde, dat de Heeren GEBROEDERS WITTERING en H. A. TIRION, als benoemde Commissarissen in de zaken van de Wed. M. A. SALOMONS geboren GOMPERTS, hunne opgemaakte verantwoord-rekening en repartitie met de verificatoire bescheiden dier verantwoording, aan het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen inzenden, ten einde de gezamentlijke Crediteuren in de gelegenheid te stellen, zoodanige aanmerking als zij mogten vermeenen daarop te hebben, aan het Collegie te suppediteren; zoo hebben voornoemde Heeren alsnu daaraan voldaan.

En worden mitsdien de belanghebbenden opgeroepen tot inzage dier verantwoord-rekening en repartitie met de verificatoiren, welke gedurende den tijd van *veertien dagen* van heden af, ter Secretarie van het Collegie van Commissarissen voornoemd ter *visie* zullen leggen; met inthimatie om wanneer zij daarop eenige aanmerkingen mogten te maken hebben, die binnen opgemelden termijn schriftelijk aan het Collegie te suppediteren.

De Secretaris *ad-interim*,
F. C. COBLIJN.

(41499) VERKOOP BIJ EXECUTIE, ten overstaan van den Adjunct Griffier bij het Geregtshof te *Suriname*:

Van de Slaven *Willem*, *Kwassiba* en *Nelson*; aankomende DAVID HOHEB BRANDON.

Deze executive-verkooping zal plaats vinden op Woensdag den 15den December 1841, des voormiddags ten *acht* uren, voor het lokaal van het Geregtshof voormeld.

De Processen-verbaal van arrest of in beslagneming liggen ter *visie*, ter Griffie van het Geregtshof voormeld.

Paramaribo den 11 December 1841.

De Deurwaarder bij het Geregtshof van *Suriname*, speciaal ten dienste der Commissie tot de Kleine zaken.
ABm. FERNANDES Jr.

☞ Namens het HOOFD-BESTUUR der *SURINAAMSCHE MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID*, heeft de ondergeteekende de eer, met kennisgeving dat de op den 10den dezer gedane COLLECTE, eene Som van *TWEE HONDERD NEGEN EN NEGENTIG GULDEN* en *NEGENTIEN CENTEN* heeft opgeleverd, den welwillende Gevers, bij deze de opregtste dankbetuiging aan te bieden.

Paramaribo den 12 December 1841.

De Algemeene Secretaris,
H. J. RAATGEVER.

(43420) Tot mijn innig leedwezen overleed alhier op den 9den dezer, na eene kortstondige ziekte, mijn geachte Neef, de Heer WELBORE ELLIS in den jeugdigen ouderdom van circa 26 jaren.

A. KENNEDIJ.

(43372) Deze strekt tot kennisgeving aan vrienden en belanghebbenden, dat FRIDRICH GOTTFRIED SCHACHTRUPP, na eene even zoo pijnlijke als langdurige ziekte, heden is overleden, in den ouderdom van bijkans 40 jaren.

Paramaribo den 6 December 1841.

F. W. HOSTMAN.

Tooneel-Genootschap: POLYHIMNIA.

MAANDAG, DEN 13 DECEMBER 1841.

ROBERT MAXWELL
OF
DE OFFERDOOD;

Beroemd Tooneelspel in *drie Bedrijven.*

En na hetzelve:

DE DOODE NEEF,

Blijspel in *één Bedrijf;*

Beiden van A. VON KOTZEBUE.

Met daartoe nieuw vervaardigde decoratien.

Precies *zeven* uren ten Tooneele.

Paramaribo den 4 December 1841.

C. G. M. MATROOS,

(43411) *Secretaris.*

Tooneel-Genootschap: THALIA.

DONDERDAG, DEN 16 DECEMBER 1841.

DON LOUIS DE VARGAS
OF
DE EDELE WREKER;

Treurspel in vijf Bedrijven.

De aanvang precies ten *zeven* ure.

De Secretaris,

(43422) H. F. WESENHAGEN.

Wordt te Koop aangeboden,

VOOR AFBRAAK:

(43375) Alle de GEBOUWEN, staande op de Plantaadje *Beudslust*, gelegen in de *Matappica Kreek.* — Adres ten Kantore van

J. C. DE CORDUA FREUDENBERG qq.

(43425) Op de Plantaadje *Vrouwenvlijt* is aangedreven, een *PONT* zonder dak lang 32 en breed 10 voeten, gemerkt I.a. G. No. 6. 89., en een *CROESCROES*, lang 24 en breed 6½ voeten zonder merk.— Degeen die daarop vermeent regt te hebben, kan dezelven tegens betaling der Advertentie kosten, ten Kantore van den ondergeteekende reclameren.

Paramaribo, den 11 December 1841.

Hs. KLINT.

Js. JONGENEEL

(43415) Heeft ontvangen per de laatste Schepen:

Beste Zeeuwsche Aardappelen, zakjes groene Erwten, VERSCHE *PROVISIEN*, SCHOENEN in soorten, ook met Kurken zoolen, Dames en Kinderen HOEDEN, *echte* Linnen en Huismans dito, Vriesch Bont en Boekjes *Streep*, Lijfriemen voor Kinderen, beste Joosjes Thee en diverse *GOEDEREN* meer.

Bij Wm. MEIJER, à CONTANT:

(42458) Per el: blaauw en zwart Laken a *f*6 en *f*4, — 5/4 geborduurde Tule a *f*3, — effe witte 3/4 Tule a *f*2 en *f*1-50, — 3/4 zwarte Tule a *f*1-25 — dito Streep a *f*1-50, — Lampher a 45 Cts., — Band-Tule a 16 en 12 Cts.

Per piès: fijn geborduurd Neteldoek a *f*10-50, — wit Batist Katoen a *f*10, — geborduurde Tule Doeken, dito Strooken en Knoopdoekjes a 75 en 50 Cts., — Handschoenen 75, 50 en 35 Cts. per paar.

Per dozijn: Linnen en Neteldoeksche Zak- en Halsdoeken a *f*8 en *f*5; — Mans Kousen, Sokken en Kinder Kousen a *f*5. — roode en zwarte Naaizijde, wit Naaigaren a *f*3 per pond, Breikatoen a *f*1-50 — breed Rokkenlint en Borduurgaren a 25 en 16 Cts., — Dames Hoeden-Linten, Bouquetten en IJzerdraden a 6 en 4 Cts., — KERKBOEKEN a *f*10, *f*8 en *f*6

Foelie en Jamaica Peper a 50 Cts. het pond. — Schaakborden, Teerkwasten en Luiwagens a *f*1-50. — Roode en Rhijn Wijn; Luiksche Spijkers in soorten; 6, 4, 2 en 1 ℔s. Duiker Spijkers; ijzeren Potten met hengsels; gemalen Krijt, Vriesch groen, ponds Bruin, Goudglid en Zout in vaten a *f*6.

IN LADING NAAR *DEMERARY:*

(43427) Om vóór den 20sten dezer te vertrekken, de Engelsche Schoener *Lady of the Night*, Kapt. J. J. MARSCHALL; adres voor Vracht en Passage bij den Kapt. of bij DE JONGE & Co.

Geld en Crediet.

Het is geen doorgaande regel, dat veel geld veel rijkdom bewijst, althans niet het zien van veel geld. Regt werkzaam zijnde, laat het zich dikwijls het minste zien.

De omstandigheden brengen een aanmerkelijk verschil te weeg in de bruikbaarheid van het geld, dat als vehiculum tot werkzaamheid en maatschappelijke onderneming geene voordeelige plaatsing vindende, wel eens met meer ruimgevigheid tot verteringen en vermaken wordt aangewend.

Aan een anderen kant is te weinig of geheel geen geld te zien, ook voorzeker geen gunstig teeken, want dan kan men bijna zeker stellen, dat reeds de koffers der natie tot op den bodem geledigd zijn.

Geld, dat nutte plaatsing en aanwending vindt, is goed; zoo niet, dan brengt het slechts duurte te weeg, en voedt de weelde en traagheid, die met armoede eindigt. De schatten, die Spanje uit de goudmijnen van Peru trok, hebben daar dat slechte gevolg gehad. De schatten, die Nederland vóór, in en na den oorlog met Spanje toestroomden, verduurden bij ons de voortbrengselen van de nijverheid niet; omdat onze nijverheid zelve zich in gelijke mate uitbreidde en onze handel het Noorden en Zuiden van Europa zoowel als Oost en West in zijne armen omvatte.

Zoo kan men begrijpen hoe het eigenlijk met de zaak van het geld is gelegen. Zoo kan men schijnbaar strijdige gevoelens tot eenheid brengen. Toen b. v. Luzac de veelheid van geld in onze schitterendste tijdperken als eene van de oorzaken beschouwde, dat men zich toen met minder winst vergenoegde had hij gelijk, en als anderen zeggen dat de veelheid van geld eene van de oorzaken geweest is der toegenomene weelde, werkeloosheid, duurte van het werk en verloop van handel en nijverheid, hebben zij ook gelijk, wel verstaande, dat dit op een later tijdperk van onze geschiedenis ziet.

Beschouwen wij veelheid van geld in verband met nutte werkzaamheid, en dus van hare gunstige zijde, ja dan is zij eene groote nationale weldaad.

De veelheid van geld stelt in staat tot ondernemingen van eenigen omvang, die gewoonlijk goedkooper en beter werk kunnen leveren dan de kleine.

De veelheid van geld stelt in staat om crediet te geven en voorschotten te doen.

De veelheid van geld maakt, dat wie het behoeft, daarvan het benoodigde tot lagen interest kan bekomen.

En dit laatste vooral was een van de krachtigste prikkels van Hollands nijverheid in de gezegendste tijdperken der oude republiek. Alle Nederl. schrijvers, die over onze vroegere handelsgeschiedenis gesproken hebben, niet alleen, maar ook Raynal en andere vreemde schrijvers, hebben in de matigheid der bij ons oudtijds gebruikelijke interessen eene gewigtige aanleiding gevonden tot die werkzaamheid, bloei en algemeene volkswelvaart, welke onze voorouders zoo bijzonder onderscheiden hebben. Zoodra men zich daarentegen niet meer met matige renten vergenoegen wilde, hetzij wegens te groote begeerlijkheid of wegens gebrek aan genoegzame zekerheid, zijn de geldplaatsingen zoowel als de arbeid verminderd en velen begonnen van den hoogen boom af te teren, tot eindelijke verachtering van den algemeenen rijkdom en voorspoed.

Wij willen tot beter begrip een parabel bijbrengen, dit genre is door een van onze collega's toch ook al gebezigd:

Stellen wij ons dan voor twee broeders, die beide van het aanzienlijk erfdeel hunner ouders gelijk deel erlangden, en beide rijk werden. Het eerste gezegde van den jongste was: o wat heerlijke zaak zoo veel te bezitten, nu behoef ik niet meer te werken, want wat is het mij de moeite waard nu nog om eene kleine vermeerdering van schat mij af te sloven. Het doel van de bezitting is genot, ik zal genieten zoo lang ik iets heb en werken laten, wie daartoe lust heeft. — De oudste, daarentegen, had gezien hoe gelukkig zijn werkzame vader zich bij de verwerving en gedurige vermeerdering van zijne bezitting had bevonden, hoe het werken hem gezond en vrolijk deed zijn, hoe zijn schat als een levende boom was, waarvan hij blijmoedig de vruchten plukte zonder den den boom zelven te benadeelen en zich dan nog het meest gelukkig vond; als hij ook iets van die vruchten met zijne vrienden en landgenooten kon deelen. Zoo wil ik ook doen, zeide hij, den boom zal ik verzorgen en kweeken. Zijn er in vergelijking van mijne meerdere bezitting, niet altijd zoo groote voordeelen te behalen, als in vroegere omstandigheden het geval was, ik zal daarom toch niet ophouden te zorgen dat van de natuurlijke voordeelen, die zich mij aanbieden, geen enkele verzuimd of verwaarloosd wordt. Zijn er velen, die met mij wedijveren, dit zal mijne eerzucht opgewekt houden, dus werkende werk ik tot heil der maatschappij, en aan andere nijvere handen het geld betrouwende, dat ik zelf niet genoeg in werkzaamheid weet te stellen, wil ik voor het nut, dat ik hun doe, mij vergenoegen met de matige rente die zij mij uitkeeren kunnen.

Zoo als de laatste handelde moesten wij handelen; wat de eerste besloot was het besluit van een dwaas. De naijver en mededinging zijn tegenwoordig in alle zaken tot eene zeldzame hoogte geklommen, maar dit moet ons niet afschrikken, niet tot onverschilligheid brengen, niet aan gewaagde geldspeculatien boven goede aanwending of beleeningen, tot bevordering van nutte ondernemingen de voorkeur doen geven. Integendeel, wij moeten ons liever aan het mindere maar bestendige voordeel der laatsten, dan aan het hagchelijke en geen nationaal heil aanbrengend voordeel der ijdele speculatien hechten. Zoo deden onze voorouders in hun beste tijdvak, en de grootste de reusachtigste omvang van handel en bedrijf liep over die gemakkelijk en gematigd berekende crediet verschaffing. Elk vergenoegde zich met kleine winsten, en duizende kleinen maakten een groot. Zoo waren de renten van het kapitaal in onze groote visscherij, daar zoo velen van leefden, zelfs niet veel meer dan 2 pCt.

Men is dan minder mild in het doen van uitgaven tot bevrediging van dagelijks afwisselende luim en begeerlijkheid. Men waant zich minder rijk, maar de schijn maakt plaats voor de wezentlijkheid; men rammelt dan minder met het ledigliggende geld, maar men behoudt wat men heeft en vermeerdert, wat men heeft; men verteert slechts van zijne renten, en terwijl die renten ontleend worden uit nutte aanwending van kapitaal, in bedrijven, die ook andere landgenooten op hunne beurt tot voorspoed brengen, wordt en blijft met zulk eene handelwijze de geheele maatschappij welvarend, bloeijend en krachtvol.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.